
NON DAGOZ...?

Orain urte.bete bat gitxi gora-beera, gure aldizkari onetan idazlan bat argitaratu neban, bizkaiereari buruz eusko erakundeek darabilen jokabide burubakoa salatuz, baita era berean bizkaitarrak zirikatuz euren euskeraren aide.

Urtebetea igaro ta gero, arrakasta gitxi lortu dodala esan bearrean nozue. Gure erri-erakundeek betiko bidetik darraie, ilteko zorian datzan Bizkai'ko euskerearen egoera larriari jaramon egiteke.

Areik esango dautsuee, bai orixe...! gure lurralde onetako euskerearen ondapena ez dabela gura, beste lurraldetako euskerak bizi izateko aña eskubideak badi-tuala, eta eurok errubakoak dirala mintzaira-ilketa onetan. Azalutsok...!

Aztertzen ba'dogu gure erakundeek bizkaierearen aide egin dabena, unetxu bat baiño besterik ez dogu bear izango, ezer egin ez dabelako.

Eta geurok bizkaitarrok, zer egin dogu gure errialdeko euskerearen aide...?

Gurekin joango ez ba'litzan, gure ama euskerearen beerakada ilgarria zirkin egin barik begiztatu, baita batzuk pozik be, "El batua" salbatzailletzat artu. Iñuzenteok...!

Dana-dala, bearrezkotzat daukat barriro be jokabide zoro on salatzea, eta gure betiko bidetik jarraitu azkeneraño, edo osabide bat jaritsi arteraño.

Gaur beste aide bat agirian ipiñi gura dot, eta auxe alegia: euskerea jasaten ari dan zitalkeria.

Badirudi, gure asabek laga euskuen izkuntz eder eta aberatsak, ez dauala iñongo gaitasunik gauzak adierazoteko, eta kinka larri orretatik atarateko, guztitariko erde-

rakadak erabilli bear dirala, eta onezaz gaiñera (au bai larria!) erdal joskera utsa erabilli bear dogula.

Kaleko iragarkiak, aldizkariak darabilen idazkerea, ikustirradi ta irratietan emoten dauskuena, badirudi euskerea ezagutzen ez dabenen ondorioa dala.

Olan jarraitzekotan, erdere bestea "dialekto" batz aberastuko da.

Izan be, olako txarkeriak ulertzeko, erdere ondo bai ondo ezagutu bear da.

Au dana negargarria ez ba'litz, askotan norberaren barre-gurea sortzen dala esango neuke.

*

Eta on dana egiztatzean, nire buruari auxe itauntzen dautsat: non dagoz...? Non dagoz euskereaz jabetu diranak ainbeste astakeriri aurre ez egiteko...?

Non dagoz "El batua" "H" ta guzti asmatu ta indarkatu, eta lengo idazkera jatorra ta erraza ezereztu dabena (izango ete Arana Goiri'k sortu ebalako?) oraingo burubagekeriaren aurrean isillik egoteko...?

Zailla da benetan asmatzea, gure izkuntzaren gaurko egoerari orren ardurabako erantzun dagioela.

On izango litzakigu, euskereaz jabetu diran orreik, euren gaindegietatik jatsi daitezala, eta erri-euskerea aintzakotzat arturik, euren betekizuna da-ta, gure izkuntzak jasaten dauan zitalkeriari esi bat ipiñi dagioela.

Euron betekizuna da, eta olan egiten ez ba'dabe errudunak izango dira, eta olakoai egunen baten dago-kien erantzukizuna eskatuko yake.

ZUBIRI'tar IÑAKI

